

GINOP-5.3.4-16-2018-00040

A MUNKAHELYI EGÉSZSÉG ÉS BIZTONSÁG FEJLESZTÉSE A „D” – VILLAMOSENERGIA-IPARI ÁGAZATBAN

A MUNKAVÉDELMI KÉPVISELŐK ÁGAZAT-SPECIFIKUS TANANYAGA

Előadó: Péterfy Gabriella

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

1993. évi XCIII. Törvény a Munkavédelemről (többszörösen módosított)

- A „5/1993. (XII. 26.) MüM rendelet a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról” szerint a „Villamos energia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás” tevékenységek az I. veszélyességi osztályba tartoznak, azért az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés személyi, tárgyi és szervezeti feltételeinek biztosítása az iparágban kiemelten fontos.

Tekintettel arra, hogy a munkavédelem alapvető terepe a munkahely, s a munkáltatónak alárendelt munkavállaló a számára lehetséges helyen és adott körülmények között végzi munkáját, a megfelelő munkafeltételek biztosítása a munkáltató kötelessége.

Ugyanakkor jelentős, s nem elhanyagolható a munkavállalók, illetve meghatalmazott képviselőik – a szakszervezetek, az üzemi tanácsok, a munkavédelmi képviselők – szerepe mind a szabályok kialakításában, mind a végrehajtás elősegítésében és ellenőrzésében.

Ahhoz, hogy feladataikat a lehető legjobban elláthassák, szükséges a korrekt együttműködés, a megfelelő tájékoztatás, informáltság, s képzésük, továbbképzésük rendszeres biztosítása.

8 MODUL

- 1. Munkahelyek, munkaeszközök és egyéni védőeszközök követelménye az ágazatban**
- 2. Munkabalesetek és kivizsgálásuk szabályai az ágazatban**
- 3. A foglalkozási megbetegedések és fokozott expozíciós esetek jelentése**
- 4. A prevenció, a balesetek és foglalkozási ártalmak megelőzésének lehetőségei az ágazatban**
- 5. A munkavédelmi oktatás megtervezésével és megszervezésével kapcsolatos tudnivalók az ágazatban működő munkahelyeken**
- 6. Az új munkahelyek (villamos mű) létesítésére vonatkozó szabályok**
- 7. Szereplők a munkahelyi munkavédelemben; jogok és kötelezettségek
Munkavédelmi képviselőválasztás szabályai**
- 8. A hatáskörrel rendelkező munkavédelmi hatóság és működése, valamint a hatósággal való kapcsolattartás módja**

1.1 A munkahelyek kialakítása

1.1.2. A létesítés követelményei (MVT)

1.1.3. Munkavédelmi üzembe helyezés (MVT)

(3) A munkavédelmi üzembe helyezés feltétele a munkavédelmi szempontú előzetes vizsgálat.

- E vizsgálat célja annak megállapítása, hogy a létesítmény, a munkahely, a munkaeszköz, a technológia megfelel az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzéshez szükséges tárgyi, személyi, szervezési, munkakörnyezeti feltételeknek, illetőleg teljesíti a 18. § (1) bekezdése szerinti követelményeket. A vizsgálat elvégzése munkabiztonsági és munkaegészségügyi szaktevékenységnek minősül.*

(3) A munkavédelmi üzembe helyezés feltétele a munkavédelmi szempontú előzetes vizsgálat.

- E vizsgálat célja annak megállapítása, hogy a létesítmény, a munkahely, a munkaeszköz, a technológia megfelel az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzéshez szükséges tárgyi, személyi, szervezési, munkakörnyezeti feltételeknek, illetőleg teljesíti a 18. § (1) bekezdése szerinti követelményeket. A vizsgálat elvégzése munkabiztonsági és munkaegészségügyi szaktevékenységnek minősül.*

1.2. Munkaeszközökre vonatkozó követelmények

1.2.1. általános követelmények – MVT

21. § Az üzemeltető munkáltató a veszélyes létesítmény, munkahely, munkaeszköz, technológia üzemeltetését írásban elrendeli (a továbbiakban: munkavédelmi üzembe helyezés).

(2) A 21. § alkalmazásában veszélyes munkaeszköznek minősül a MVT 87. § 11. pontja alapján, illetve a foglalkoztatáspolitikáért felelős miniszter rendeletében meghatározott, valamint a hatósági felügyelet alá tartozó munkaeszköz.

Megjegyzés: az üzemeltető munkáltató a fentiekén túl belső szabályzatában természetesen alkalmazhat szigorúbb előírásokat.

Példa: közép / kiefeszültségű transzformátor állomás üzembe helyezés előtti munkavédelmi szempontú előzetes vizsgálata.

1.3. Egyéni védőeszközökre vonatkozó követelmények

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2016/ 425 rendelete (2016. március 9.) az egyéni védőeszközökről és a 89/686/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről

Az egyéni védőeszközök a tudomány mindenkori állásának megfelelő vizsgálata biztosítása érdekében az EU-típusvizsgálati tanúsítvány maximális érvényességi idejét öt évben kell meghatározni. Rendelkezni kell a tanúsítvány felülvizsgálatára szolgáló eljárásról. A piacfelügyeleti hatóságok munkájának megkönnyítése érdekében elő kell írni a tanúsítvány kötelező minimális tartalmát.

Ezt a rendeletet 2018. április 21-től kell alkalmazni.

A védőeszközök védelmi szintjük alapján három (1., 2., 3.) kategóriába tartoznak.

A személyi védőeszközöket és villamos biztonsági eszközöket időszakos biztonsági felülvizsgálatnak kell alávetni a következő időintervallumokban:

- *munkahelyzet-beállító deréköv: félévente;*
- *teljes testhevedert: félévente;*
- *rögzítő kötelek, mentőeszközök: félévente;*
- *mászó szerszám: félévente;*
- *villamos védőkesztyűk: félévente.*
- *feszültségkémlelő (egysarkú) (1 kV fölött): 2 évente;*
- *fázisazonosító (1 kV fölött): 2 évente;*
- *szigetelő- vagy kezelőrud (1 kV fölött, a kizárólag földelő felrakására, kisütő rúdként használt kezelőrud kivételével): 2 évente;*

A felsorolásban nem szereplő, hasonló eszközök időszakos biztonsági felülvizsgálata esetében a vonatkozó jogszabályt vagy termékszabványt kell figyelembe venni.

1.4. Egyéni védőeszköz (EVE) kiválasztás folyamata – „jó gyakorlat” bemutatása

2.Munkabalesetek és kivizsgálásuk szabályai az ágazatban

2.1. Munkabalesetek bejelentése, kivizsgálása és nyilvántartása

- A munkáltatónak minden három napot meghaladó munkaképtelenséggel járó munkabalesetet haladéktalanul ki kell vizsgálnia, és a kivizsgálás eredményét munkabaleseti jegyzőkönyvben kell rögzítenie.
  - A kivizsgálás megkezdéséről a foglalkozás-egészségügyi alapszolgáltatást biztosító szolgálat orvosát tájékoztatni kell. A kivizsgálásban történő orvosi közreműködésről a foglalkozás-egészségügyi alapszolgáltatást biztosító szolgálat orvosa dönt.
  - Súlyos munkabaleset esetén a foglalkozás-egészségügyi alapszolgáltatást biztosító szolgálat orvosának részt kell venni a kivizsgálásban. A munkaképtelenséget nem eredményező munkabaleset körülményeit is tisztázni kell.
- A munkáltató köteles a súlyos munkabalesetet a munkavédelmi hatóságnak [84. § (2) bekezdés] azonnal bejelenteni. A három napnál több munkanap kiesést (valamint a foglalkozási megbetegedést és a fokozott expozíciós esetet) bejelenteni, kivizsgálni és munkabaleseti jegyzőkönyv kiállítása mellett nyilvántartásba kell venni.
- Ha 1-3 napos a munkaképtelenség, akkor is munkabaleseti jegyzőkönyvet kell kiállítani, de nem kerül nyilvántartásba. A hatóságnak beküldött jegyzőkönyvek darabszáma meg fog egyezni a nyilvántartás darabszámával. A munkanap kiesést nem eredményező munkabalesetet csak „tisztázni” kell, nem „kivizsgálni”.
- A vizsgálat dokumentációját a munkabaleseti nyilvántartásban szereplő sorszámmal kell ellátni. Ezt a sorszámot a munkabaleseti jegyzőkönyvön is fel kell tüntetni.

2.2. A munkabelelet bejelentése

(2.2.1) A sérült, illetőleg a balesetet észlelő személy köteles a balesetet a munkát közvetlenül irányító személynek haladéktalanul jelenteni. Ha a sérült neki felróható okból ezen kötelezettségének nem tesz eleget, a baleset munkáltatói kivizsgálása során a sérültet terheli annak bizonyítása, hogy a baleset a munkavégzés során vagy azzal összefüggésben történt.

(2.2.2) A munkáltatónak minden bejelentett, illetve tudomására jutott balesetről meg kell állapítania, hogy munkabalesetnek tekinti-e. Ha nem tekinti munkabalesetnek, akkor erről és a jogorvoslat lehetőségéről a sérültet, halálos baleset esetén a hozzátartozót értesítenie kell.

(2.2.3) A munkáltatónak lehetővé kell tennie a munkavédelmi képviselő részvételét a munkabaleset kivizsgálásában.

(2.2.4) A munkabaleset bekövetkezésétől számított 3 év után a munkáltató a törvényben foglaltak alapján nem köteles a munkabalesetet bejelenteni, kivizsgálni és nyilvántartásba venni. Az elévülésre egyebekben a polgári jogi szabályokat kell alkalmazni.

2.3. A munkavédelmi képviselő közreműködése a munkabalesetek kivizsgálásában

A munkavédelmi képviselő dönti el, hogy részt kíván-e venni a kivizsgálásban, vagy csak az iratokat kéri be.

Ajánlott a részvétel - főleg a súlyos baleseteknél.

FIGYELEM!

A kivizsgálás a munkáltató és a munkavédelmi szakember feladata!

Mit tanulmányozzon a munkavédelmi képviselő?

- Tárgyi feltételeket (pl. a munkaeszközöket)
  - Eljárások elvégzését (pl. kockázatértékelés)
  - Munkahelyi előírásokat, utasításokat
  - Előre nem látható eseményeket (pl. üzemzavar)
  - A védelem kialakítását (kollektív, egyéni védelem)
  - Környezeti tényezőket (légállapot, fény, zaj, stb.)
  - Munkaszervezést
  - Logisztikát
  - Feladatot, szándékot, cselekedetet
  - Korrekt volt-e a kivizsgálás.
  - A meghallgatásban elmondottak szerint történt-e az adatok rögzítése
  - Az ok- okozati összefüggések feltárása.
  - Megfelelőek –e a megelőző intézkedések.
-
- A képviselő a vizsgálat során maga is kérdezhet a sérülttől, a tanuktól, a munkahelyi vezetőktől, a kivizsgálótól is. Vizsgálati szempontokra is tehet javaslatot.

A vizsgálat lezáró része a munkabaleseti jegyzőkönyv elkészítése.

A munkavédelmi képviselő a munkabaleseti jegyzőkönyvet aláírásával hitelesíti.

Ha nem ért egyet, leírhatja a külön véleményét.

2.4. A kártérítés mértéke és módja, a kártérítés szabályai

A kártérítés szabályait az Mt. (2012. évi I. tv.) szabályozza

A kártérítést a dolgozónak kell kérnie.

A munkavállalónak kell bizonyítania, hogy őt kár érte.

A kárigényt a munkáltató csak akkor utasíthatja el ha:

- A. Azt kizárólag a károsult elháríthatatlan magatartása okozta, a munkavállalói magatartás elháríthatatlan, kizárólag a munkavállaló magatartása miatt következett be a baleset. (ittasság, verekedés, stb.)
- B. A munkáltató bizonytani tudja, hogy a kárt az ellenőrzési körén kívül eső olyan körülmény okozta, amellyel nem kellett számolnia, azaz nem elvárható tőle, hogy a kárt elhárítsa.

A kár elemei:

- A. Elmaradt jövedelem
- B. Dologi kár
- C. Költségek
- D. Nem vagyoni kár / sérelem

A pénzben meghatározható károk mellett a magyar jogrendszerben a kártípusok egy részénél nem határozható meg egyértelműen a megítélendő kár összege (pl: mennyi egy balesetben eltört kar értéke). Ilyenkor mivel nincs konkrét díjszabás egyetlen jogszabályban sem az ilyen esetekre, ezért a bíróság az eset összes körülményének figyelembevételével, saját belátása szerinti dönt a kártérítési összeg kérdésében.

Az ilyen esetekben összegyűjtik, illetve rendszerezik azokat a bizonyítékokat, melyek alapján a hatóságok a kár tényleges mértékét át tudják látni. Mindezt olyan formában történik, hogy azok bírósági eljárásban is megfelelően felhasználhatóak legyenek.

3. A foglalkozási megbetegedések és fokozott expozíciós esetek jelentése

3.1. A fokozott expozíciós esetek értelmezése

Az Mvt. 87.§ 1/E. és a 27/1996. (VIII. 28.) NM rendelet 2.§ b) pontja szerint:

A munkavédelmi törvény és végrehajtási rendelete a foglalkozási megbetegedések európai jegyzékéről szóló 2003/670/EK Ajánlásnak megfelelően határozza meg a foglalkozási megbetegedés fogalmát:

- *Foglalkozási megbetegedés a munkavégzés, a foglalkozás gyakorlása közben bekövetkezett olyan heveny és idült, valamint a foglalkozás gyakorlását követően megjelenő vagy kialakuló idült egészségkárosodás, amely vagy a munkavégzéssel, a foglalkozással kapcsolatos, a munkavégzés, a munkafolyamat során előforduló fizikai-, kémiai-, biológiai-, pszichoszociális- és ergonómiai kóroki tényezőkre vezethető vissza, illetve amely a munkavállalónak az optimálisnál nagyobb vagy kisebb igénybevételének a következménye.*

Fokozott expozíció a munkavállaló szervezetében a munkavégzés során, a foglalkozás gyakorlása közben vagy azzal összefüggésben a munkahelyek kémiai biztonságáról szóló miniszteri rendeletben meghatározott foglalkozási vegyi expozíció esetén vizsgálandó biológiai expozíciós (hatás) mutatók biológiai határértékeket meghaladó koncentrációja vagy mértéke, illetve zaj esetében 4000 Hz-en a 30 dB halláscsökkenés bármely fülön.

A fokozott expozíció nem betegség, a munkavállaló szervezetében meghatározott biológiai határértéket meghaladó vegyi anyag koncentrációt/mértéket jelenti, illetve zaj esetében a várható halláscsökkenésre hívhatja fel a figyelmet.

3.2. A foglalkozási megbetegedések és a fokozott expozíciós esetek szabályozása

A foglalkozási megbetegedések és a fokozott expozíciós esetek bejelentését, kivizsgálását, nyilvántartását, a munkáltató, a szolgáltató és a munkavédelmi hatóság feladatait és az eljárásrendet a 27/1996. (VIII. 28.) NM rendelet (a továbbiakban: Rendelet) tartalmazza az munkavédelmi törvény egyes szakaszaira (64 - 65.§, 68.§, 81 - 82/D.§) és az egészségbiztosítási törvény előírásaira is figyelemmel.

A Rendelet szerint a bejelentendő foglalkozási megbetegedések jegyzékében szereplő betegségek az alábbi munkahelyi tényezőkre vezethetők vissza:

- A₁ - A₉₅ kóddal: A kémiai kóroki tényezők okozta betegségek
- B₁ - B₈ kóddal: A fizikai kóroki tényezők okozta betegségek
- C₁ - C₂₃ kóddal: A biológiai kóroki tényezők okozta betegségek
- D₁ - D₁₇ kóddal: A nem optimális igénybevételre, pszichoszociális és ergonómiai kóroki tényezőkre visszavezethető betegségek.

3.3. A foglalkozási megbetegedések, fokozott expozíciós esetek kivizsgálása

- A foglalkozási megbetegedést vagy annak gyanúját, illetve a fokozott expozíciót az orvosnak a munkáltató telephelye szerint illetékes (fővárosi és megyei kormányhivatal járási hivatalához, mint) munkavédelmi hatósághoz kell bejelenteni.
- A munkavédelmi hatóság a bejelentést nyilvántartásba veszi, majd keletkezésének kivizsgálásába az orvos végzettségű kormánytisztviselő mellett bevonja a munkáltató foglalkozás-egészségügyi szolgálatának orvosát, a munkáltató megbízottját, a munkavédelmi képviselőt, emellett más hatóságot, illetve intézményt is megkereshet.
- A bejelentés teljeskörűségét és szakmai megalapozottságát a munkahigiénés és foglalkozás-egészségügyi szerv bírálja el, majd a betegség foglalkozási megbetegedésként történő elfogadásáról tájékoztatja a munkavédelmi hatóságot.
- A munkavédelmi hatóság értesíti a társadalombiztosítási kifizetőhelyet/az egészségbiztosítási pénztári feladatkörében eljáró hivatalt. A munkavédelmi hatóság a vizsgálati és a bejelentő lap egy-egy példányát megküldi az érintetteknek és szükség esetén intézkedik a munkaegészségügyi szabálytalanságok megszüntetése végett.
- Nemzeti Népegészségügyi Központ, Országos Munkahigiénés és Foglalkozás-egészségügyi Főosztály
- Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő

3.4. A foglalkozással összefüggő megbetegedések

A több kórokra is visszavezethető számos megbetegedés egyes munkavállalói csoportokban gyakrabban fordul elő, mint a lakosság vagy más munkakörben dolgozók körében. Ide sorolható pl. a magas vérnyomás, egyes mozgásszervi és nem specifikus légzőszervi betegségek, a gyomor- és nyombélfekély, bizonyos daganatok, néhány magatartási rendellenesség stb. is.

Az Mvt. 68. § értelmében, ha a foglalkozási megbetegedést vagy annak gyanúját nem jelenti be az orvos, akkor a foglalkozási betegség kivizsgálásának elmulasztását sérelmező munkavállaló a területileg illetékes munkavédelmi hatósághoz fordulhat (az Mvt. 1. számú melléklete szerinti nyomtatványon elektronikus vagy egyébként más módon);

a hivatalból lefolytatott eljárás során a munkavédelmi hatóság a panaszost a Nemzeti

Népegészségügyi Központ Országos Munkahigiénés és Foglalkozás-egészségügyi Főosztályához irányítja;

megalapozott panasz esetén vagy az elvégzett vizsgálatok alapján a munkahigiénés és foglalkozás-egészségügyi szerv (Főosztály) jelenti be a foglalkozási megbetegedés gyanúját, amit a munkavédelmi hatóság kivizsgálása követ.

A hazai villamosenergia-ipar (gőz-gázellátás légkondicionálás) ágazatában a nagyszámú és jelentős munkakörnyezet veszély alapján a foglalkoztatott munkavállalók akár 4 - 8%-ánál is várható foglalkozási megbetegedés, leginkább mozgásszervi és pszichoszociális rendellenesség (munkahelyi stresszre visszavezethető szív-érrendszeri és idegi elváltozás), zaj okozta halláskárosodás, rezgés okozta kórképek, foglalkozási rák és légzőszervi panasz.

3.5. A munkavédelmi képviselők részvétele a foglalkozási megbetegedés kivizsgálásban, az intézkedések meghozatalában és a végrehajtás ellenőrzésében

Tájékozódhat, tájékoztatást és felvilágosítást kérhet és megismerheti:

- a munkáltató összehangolással kapcsolatos intézkedéseit
- bevezetés előtt az új technológiákat
- a foglalkozás-egészségügyi szolgálattól kapott felvilágosítás alapján a munkavégzéssel, munkakörülményekkel és a munkakörnyezettel kapcsolatos tényezőket vagy azok hatásait, valamint a (szervezetét érő) különböző megterheléseket
- a munkahelyek kémiai biztonságával összefüggésben a biztonsági adatlapokat
- és a munkavédelmi hatóság ellenőrzését és intézkedését stb.
- a munkaeszközöket, az egyéni védőeszközöket
- a munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések (a fokozott expozíciós eseteket is beleértve) megelőzésére tett intézkedéseket
- a munkavállalók felkészítését és felkészültségét a munkavédelmi oktatás stb. során.

3.6.A munkáltató kötelezettségei a munkavédelmi képviselő foglalkozási betegséggel kapcsolatos joggyakorlása tekintetében

- ***A foglalkozás-egészségügy kötelezettségei a munkavédelmi képviselők egészségvédelmi feladattal kapcsolatos joggyakorlása tekintetében***
- A Szolgáltatnak tájékoztatási, felvilágosítási, tanácskozási, konzultációs és egyéb kötelezettségei a munkavédelmi képviselők tekintetében kiterjed:
  - a munkakörnyezet egészségkárosító hatásainak
  - a munkahelyi üzem(higiénés) helyszíni vizsgálatoknak (munkavédelmi szemle!)
  - a munkaköri alkalmassági vizsgálatok rendjének
  - az egyéni védőeszközök használatának és viselésének
  - a foglalkozási megbetegedések és a fokozott expozíciós esetek
  - a munkakörhöz kötött (és egyéb) védőoltások
  - a foglalkozási gondozás, a rehabilitáció, az egészségnevelés
  - az elsősegélynyújtás megszervezésének (illetve veszélyes vegyi anyagok expozíciója esetén a munkahelyi elsősegélynyújtók képzésére is) az ismertetésére.

4. A prevenció, a balesetek és foglalkozási ártalmak megelőzésének lehetőségei az ágazatban

4.1. A Munkavédelmi Törvény rendelkezései

- *A hatásos prevenció, bár meglepően hangzik, az új munkatársak kiválasztásakor, még a munkaviszony létrejötte előtt kezdődik, és a szervezett munkavégzés során végig kell kísérnie a munkavállalót.*
- A jogszabályi előírásokon túl szükséges hozzá az érdekelt felek (munkáltató, munkavállalók, beszállítók, alvállalkozók) jogkövető magatartása és dialógusa is.
- *Tehát a prevenciónak tekinthető a munkabalesetek és foglalkozási ártalmak megelőzését célzó intézkedések összessége.*

Mvt.49. § (1) A munkavállaló csak olyan munkára és akkor alkalmazható, ha

- a) annak ellátásához megfelelő élettani adottságokkal rendelkezik,
- b) foglalkoztatása az egészségét, testi épségét, illetve a fiatalkorú egészséges fejlődését károsan nem befolyásolja,
- c) foglalkoztatása nem jelent veszélyt a munkavállaló reprodukciós képességére, magzatára,
- d) mások egészségét, testi épségét nem veszélyezteti és a munkára – külön jogszabályokban meghatározottak szerint – alkalmasnak bizonyult.

4.2. A foglalkozás - egészségügyre vonatkozó főbb rendelkezések

- Az iparágban a villamos energia jelenléte miatt az alkalmasság felelősségteljes megítélésének kiemelt jelentősége van. A felületesen elvégzett munkaköri és szakmai alkalmassági vizsgálatokon átjutott munkavállalók a munkabeleesetek „gyökér ok” elemzése alapján jelentős mértékben önmaguk okozói a baleseteknek, mintegy „időzített bombaként” kerülhetnek a szervezett munkavégzés rendszerébe.
- **33/1998. (VI. 24.) NM rendelet a munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmasság orvosi vizsgálatáról és véleményezéséről - kivonat**
- ***Munkaköri alkalmassági vizsgálat:*** annak megállapítása, hogy egy meghatározott munkakörben és munkahelyen végzett tevékenység által okozott megterhelés a vizsgált személy számára milyen igénybevételt jelent és annak képes-e megfelelni;
- ***Szakmai alkalmassági vizsgálat:*** a szakma elsajátításának megkezdését megelőző, illetőleg a képzés és az átképzés időszakában az alkalmasság véleményezése érdekében végzett orvosi vizsgálat;
- (2) A munkaköri és a szakmai alkalmasság orvosi vizsgálata lehet **előzetes, időszakos és soron kívüli**. A munkaköri alkalmasság vizsgálata és véleményezése a 8. §-ban meghatározott esetekben **záró vizsgálattal** egészül ki.

4.3. A kockázatértékelés szerepe a prevencióban

A MVT 54 § (9) szerint „ A munkáltató a kockázatértékelést követően, annak megállapításait figyelembe véve, a feltárt kockázatok kezelése során határozza meg a védekezés leghatékonyabb módját, a kollektív, műszaki egyéni védelem módozatait, illetve az alkalmazandó szervezési és egészségügyi megelőzési intézkedéseket.

Az iparágban - a teljesség igénye nélkül – az alábbi főbb, tipikus veszélyek, kockázatok azonosíthatóak:

- *villamos energia közelsége: áramütés, villamos ív*
- *feszültség alatt, feszültség közelében végzett munkák*
- *FAM technológiával végzett beavatkozások*
- *extrém időjárás: hideg, meleg, csapadék, szél*
- *munkavégzés magasban, mélyben*
- *munkavégzés időnyomás alatt – pl. üzemzavar elhárítás*
- *több munkáltató együttes munkavégzése*
- *változó munkakörnyezet*
- *veszélyes gépek és technológiák*
- *egyidejűleg jelentkező összetett veszélyek: pl. üzemzavar elhárítás közcélú hálózaton: magasban, feszültség közelében, megterhelő időjárási viszonyok között, időnyomás alatt végzett munka*

4.4. A munkahelyi ellenőrzések szerepe a prevencióban

A munkáltatónak jogszabályban rögzített kötelessége és elemi érdeke a munkavállalók tevékenységének figyelemmel kísérése, ellenőrzése:

MVT 54.§ (7) Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés érdekében a munkáltató köteles

- *a) a szükséges utasításokat és tájékoztatást a munkavégzést megelőzően a munkavállalónak megadni;*
- *b) rendszeresen meggyőződni arról, hogy a munkakörülmények megfelelnek-e a követelményeknek, a munkavállalók ismerik, illetve megtartják-e a rájuk vonatkozó rendelkezéseket;*
- *Az ellenőrzéseknek számos formája ismert (safety walk, safety talk, külső és belső auditok stb.). Érdemes ezeket rendszerbe foglalni és a gazdasági szervezet munkakultúrájához illeszteni (ellenőrzésre jogosultak, ellenőrzések gyakorisága és dokumentálása, az eredmények kiértékelése, kockázatcsökkentő intézkedések kidolgozása és bevezetése, felelősök, visszaellenőrzés stb.)*
- *Az eredmények folyamatos értékelése hasznos információkat ad a munkavégzés során, a „terepen” tapasztalható kockázatokra, melyek csökkentésére, megszüntetésére az érintettek bevonásával folyamatosan intézkedni kell, ezzel is csökkentve a veszélyes helyzetek kialakulását és a munkabalesetek bekövetkezésének valószínűségét.*

4.5. A munkaadó és a munkavállaló közötti dialógus szerepe a prevencióban, formális és informális platformok – „jó gyakorlat” bemutatása

5. A munkavédelmi oktatás megtervezésével és megszervezésével kapcsolatos tudnivalók az ágazatban működő munkahelyeken

- Az ágazatban a Mvt. oktatásra vonatkozó alaprendelkezésein túl a villamos energia jelenléte, és a jellemzően összetett igénybevételt, veszélyeket és kockázatokat jelentő munkahelyek és munkafolyamatok miatt kiemelt jelentősége van a specifikus ismeretek elsajátításának, és az ismeretek szinten tartásának is.
- Az oktatások hatékonysága céljából keresni kell azokat az új, rendhagyó formákat, melyek hozzájárulnak a biztonság tudat fejlesztéséhez, a kölcsönös felelősség kialakításához és fenntartásához.

A Munkavédelmi törvény előírásai

- *Mvt.55. § (1) A munkáltatónak oktatás keretében gondoskodnia kell arról, hogy a munkavállaló*
- **a) munkába álláskor,**
- **b) munkahely vagy munkakör megváltozásakor, valamint az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés követelményeinek változásakor,**
- **c) munkaeszköz átalakításakor vagy új munkaeszköz üzembe helyezésekor,**
- **d) új technológia bevezetésekor**
- elsajátítsa és a foglalkoztatás teljes időtartama alatt rendelkezzen az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés elméleti és gyakorlati ismereteivel, megismerje a szükséges szabályokat, utasításokat és információkat. **Az oktatást rendes munkaidőben kell megtartani, és szükség esetén időszakonként – a megváltozott vagy új kockázatokat, megelőzési intézkedéseket is figyelembe véve – meg kell ismételni. Az oktatás elvégzését a tematika megjelölésével és a résztvevők aláírásával ellátva írásban kell rögzíteni.**

5.2. Ágazat specifikus ismeretek és az MSZ 1585 főbb Rendelkezései

- *Az oktatások során ki kell térni mindazon villamos energiaszolgáltatással kapcsolatos ismeretekre, amelyek szükségesek a biztonságos munkavégzéshez.*
- **Ágazat specifikus ismeretek**
- magasban végzett munka technológiai szabadvezetékeken, al-állomásokban, zárt terekben
- **villamos ív okozta égés, áramütés elleni védekezés**
- **üzembe helyezés**
- **próbaüzem**
- FAM technológiák
- villamos hibahely és ellenőrző mérések, felülvizsgálatok
- nyomástartó edények – kazánok üzemeltetése
bányabiztonság
- emelőgépek – daruk, személyemelők, emelőkosaras gépjárművek
- erdészeti tevékenységek – nyiladék létesítése, gallyazás
- tűzveszélyes tevékenységek -
- kiegészítő tevékenységek, technológiák: vegyi anyagok stb. kezelése
- együttműködés a partnercégekkel: munkaterület átadás átvétel, ill. visszavétel
- **belső szabályzatok előírásai: pl.**
  - **helyismereti vizsgák rendszere**
  - **üzemi szabályzatok**
  - **üzemeltetési szabályzatok**

5.3. Jó gyakorlatok bemutatása - ami a jogszabályokban nincs benne

6. Az új munkahelyek (villamos mű) létesítésére vonatkozó szabályok

6.1. A 2007. évi LXXXVI. törvény a villamos energiáról (VET) legfontosabb, a létesítéssel összefüggő előírásai

VET 31. § Az **elosztó hálózati engedélyes feladatai** a villamosenergia-ellátás biztonságával és az elosztó hálózatok üzemével kapcsolatban különösen

- **a) a működési engedélyben meghatározott elosztó hálózat irányítása és üzemvitele biztonságának biztosítása,**

ÜZEMELTETÉS BEJELENTÉSE

133. § (3) Az üzemeltető a bejelentés alapján az építményeket üzemeltetheti, karbantarthatja, kijavíthatja és átalakíthatja, felújíthatja, továbbá a közcélú hálózat, termelői vezeték, magánvezeték vagy a közvetlen vezeték mentén lévő, a biztonsági övezetet sértő növényzetet eltávolíthatja.

6.2. 2/2013. (I. 22.) NGM rendelet a villamos művek, valamint a termelői, magán- és közvetlen vezetékek biztonsági övezetéről

- A VET 3. § szerint a **Biztonsági övezet:** a biztonsági övezetről szóló miniszteri rendeletben megállapított földrajzi terület, amelyre a tervezett vagy létesült villamos mű, termelői vezeték, magánvezeték, vagy közvetlen vezeték számottevő hatást gyakorol;
- **6.2.1. A rendelet hatálya**
- 1. § (1) E rendelet hatálya kiterjed a villamosművek, a termelői-, magán- és közvetlen vezetékek biztonsági övezetében az idegen építmény építésére, idegen berendezés telepítésére és üzemeltetésére.
- (2) Az atomerőműre és annak biztonsági övezetére, valamint a biztonsági övezetben végezhető tevékenységekre e rendelet hatálya nem terjed ki.

6.3. 8/2001. (III. 30.) GM rendelet a Villamos mű Műszaki Biztonsági Követelményei Szabályzat hatályba léptetéséről

- Berendezés létesítése
- Üzembe helyezés

6.4. A 40/2017. (XII. 4.) NGM rendelet az összekötő és felhasználói berendezésekről, valamint a potenciálisan robbanásveszélyes közegben működő villamos berendezésekről és védelmi rendszerekről főbb, a létesítéshez kapcsolódó előírásai - kivonat

- A rendelet hatálya
- Értelmező rendelkezések
- Műszaki biztonsági követelmények
- Villamos berendezések műszaki biztonsági követelményei
- Az üzemeltetési útmutatónak tartalmaznia kell:
tervezői, kivitelezői nyilatkozatok

6.5. Vészhelyzeti terv

- Célja, alapelvei, főbb lépései,
- **A Vészhelyzeti terv javasolt tartalma**
  - *a vészhelyzeti terv hatálya: szervezeti, személyi, tárgyi, földrajzi stb.*
  - *veszélyhelyzet kialakulásának megelőzésével kapcsolatos intézkedések*
  - *kárelhárítási, kármérséklési tevékenységek vészhelyzet bekövetkezése esetén*
  - *hatósági együttműködés, a kapcsolattartás módjai - pl. tűzvédelmi átjelzés, telefon*
  - *belső és külső jelentési és adatszolgáltatási rend*
  - *a környezetvédelmi, munkavédelmi és tűzvédelmi veszélyhelyzet elhárítása során használandó anyagok, eszközök, védőeszközök, egyéni védőeszközök, ruházat stb.,*
  - *teendők személyi sérülés esetén - az elsősegély nyújtás személyi és tárgyi feltételei*
  - *egyéb dokumentációk, adatok - veszélyhelyzetekkel kapcsolatos adatok, dokumentációk, a telephely sajátosságait bemutató vázlatrajzok stb.*

7. Szereplők a munkahelyi munkavédelemben; jogok és kötelezettségek. Munkavédelmi képviselőválasztás szabályai

- **7.1. A munkavédelem általános bemutatása**
- **7.2. A munkavédelem legfontosabb alapfogalmai**
- **7.3. Országos Munkavédelmi Bizottság**
- **7.4. A munkahelyi munkavédelem szereplői, jogok és kötelezettségek**
- **7.5. Munkavédelmi képviselő**
- **7.6. Munkavédelmi Bizottság**
- **7.7. Paritásos Munkavédelmi Testület**
- **7.8. Munkavédelmi képviselő választás szabályai**

8. A hatáskörrel rendelkező munkavédelmi hatóság és működése, valamint a hatósággal való kapcsolattartás módja

- **8.1. A munkavédelem hatósági felügyelete**
- **8.2. A munkavédelmi tanácsadás (MIR) intézménye**
- **8.3. A munkavédelmi hatóságok hatósági tevékenysége**
- **8.4. Munkavédelmi bírság**
- **8.5. Közigazgatási bírság**
- **8.6. Munkavédelmi szakértő igénybevétele**
- **8.7. Rákkeltő anyagok hatósági nyilvántartása**
- **8.8. Hatósági ellenőrzés**
- **8.9. Kapcsolattartás a hatóságokkal**

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE